

MŰSZAKI KIVITELI DOKUMENTÁCIÓ

Megvalósulási helyszínek:

Bóbita Óvoda
2230 Gyömrő, Pázmány utca 52., hrsz: 1793
Arany Óvoda
2230 Gyömrő, Arany János utca 28., hrsz: 3570/1

Készítette:

~~Medvedovszky Béla~~

Összeállította:

Harcsásné Tancsa Krisztina, építészmérnök
/műszaki ügyintéző, Gyömrő Város Polgármesteri Hivatal Műszaki Osztály/

Megrendelő:

Gyömrő Város Önkormányzata
2230 Gyömrő, Fő tér 1

Dátum:

2018. 03. 22.

TARTALOMJEGYZÉK

~~1.~~	~~TERVEZŐI~~	
NYILATKOZAT		34
~~2.~~	~~TERVEZÉSI~~	
PROGRAM		57
~~3.~~	~~ÉPÍTÉSZÉPÍTÉSZETI~~	
MŰLEÍRÁS		79
~~4.~~	~~MUNKAVÉDELMI-, BIZTONSÁGTECHNIKAI- ÉS EGÉSZSÉGVÉDELMI MŰSZAKI~~	
LEÍRÁS		810
~~5.~~	~~AKADÁLYMENTESÍT~~	
ÉS		1315
~~6.~~	~~ÉPÜLETGÉPÉSZ~~	
ET		1315

TERVEZŐI NYILATKOZAT

Bóbita Óvoda (2230 Gyömrő, Pázmány utca 52., hrsz: 1793)
Arany Óvoda (2230 Gyömrő, Arany János utca 28., hrsz: 3570/1)
felújításának műszaki kiviteli dokumentációjához

ADATOK

Építtető: Gyömrő Város Önkormányzata

H-2230 Gyömrő, Fő tér 1.

Tervezett építési tevékenység megnevezése: meglévő óvodaépületek felújítása

Ingtalan helye, címe: 2230 Gyömrő hrsz.: 1793 és 3570/1

Ingtalanok megnevezése, jellemzői: kivett óvoda és kivett óvoda.

Ingtalan környezetének jellemzői, védeltségi minősítése: családi házas kertes lakóövezet, városközponti vegyes területű építési övezet, nem védett

Gyömrő Város Önkormányzat Képviselő Testületének a város Helyi Építési Szabályzatáról (a továbbiakban: HÉSZ) és Szabályozási Tervéről (a továbbiakban: SZT) szóló 14/2011. (V. 20.) helyi rendelet szerint az ingatlan 'Vt-1' jelű övezetben található.

BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK

VEGYES ÉPÍTÉSI ÖVEZETEK

A TELEPÜLÉSKÖZPONT VEGYES ÉPÍTÉSI ÖVEZETEK ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSAI

16. § (1) A településközpont vegyes építési övezetek területe elsődlegesen intézményi, kereskedelmi, szolgáltatási és egyéb, lakóterületet nem zavaró funkciók elhelyezésére szolgálnak.

(2) A település vegyes építési övezeteiben olyan kereskedelmi és gazdasági tevékenység folytatható, amelynek környezeti paraméterei a telekhatáron nem haladják meg a lakóterületi környezeti határértékeket.

(3) A telekalakítás szabályai:

Az övezetek területén kialakítható új építési telkek legkisebb szélessége oldalhatáron álló beépítési mód esetén 16 m., szabadonálló beépítési mód esetén 20 m. lehet.

(4) Az övezetekben a haszonállattartás céljára szolgáló építmény nem helyezhető el.

(5) Az építési övezetekben az alábbi melléképítmények helyezhetők el:

- közmű becsatlakozási és közműpótló műtárgy
- kerti építmények,
- hulladéktartály-tároló (legfeljebb 2,0 m-es belmagassággal)
- szabadon álló és legfeljebb 6,0 m. magas szélkerék, antennooszlop, zászlótartó oszlop

(6) Az övezetekben a haszonállattartás céljára szolgáló építmény nem helyezhető el.

Vt-1 övezetben a létesíthető beépítés paramétereit és a kialakítható legkisebb építési telek méretét az alábbi táblázat tartalmazza:

Övezet jele	BEÉPÍTÉSI MÓD	KIALAKÍTHATÓ LEGKISEBB TELEKTERÜLET	LEGNAGYOBB BEÉPÍTETTSÉG	LEGNAGYOBB ÉPÍTMÉNY-MAGASSÁG	ZÖLDFELÜLET LEGKISEBB MÉRTÉKE
Vt-1	Oldalhatáron álló	1000 m ²	60 %	8,5 m	20 %

(2) Az építési övezetben elhelyezhető épületek, építmények:

- a) lakóépület,
- b) igazgatási épület,
- c) kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó, szálláshely szolgáltató épület,
- d) egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épület.

NYILATKOZAT

Alulírott tervező kijelentem, hogy a tervekben és a műszaki leírásokban foglalt megoldások mindenütt megfelelnek:

- az 1996. évi LIII. számú, a természet védelmének általános szabályairól szóló törvény,
- az 1997. évi LXXVIII. számú, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény (építési törvény), a kapcsolódó, 253/1997. (XII.20.) Korm. számú, az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK) szóló rendelet,
- az 1996. évi XXXI. számú, a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló törvény, a kapcsolódó, 9/2008. (II. 22.) ÖTM számú, az Országos Tűzvédelmi Szabályzat (OTSZ) kiadásáról szóló rendelet,
- az 1993. évi XCIII. számú, a munkavédelemről szóló törvény előírásainak,
- a fentiekhez még kapcsolódó, általános érvényű rendeleteknek, eseti, vagy helyi hatósági előírásoknak, valamint a magyar nemzeti szabványoknak.

Kijelentem továbbá:

- hogy a dokumentáció készítés során 193/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet, „az építésügyi hatósági eljárásokról, és az építésügyi hatósági ellenőrzésről” szerint jártunk el.
- A tervezett építészeti-műszaki megoldások megfelelnek a vonatkozó jogszabályoknak, általános érvényű és eseti előírásoknak, így különösen a környezetvédelmi előírásoknak, a statikai, az életvédelmi és az égéstermék-elvezetőkre vonatkozó követelményeknek.
- A jogszabályokban meghatározottaktól eltérés engedélyezése nem szükséges,
- A vonatkozó nemzeti szabványtól eltérő műszaki megoldás alkalmazására nem volt szükség. Az adott tervezési feladatra azonos módszert alkalmaztunk a hatások (terhek) és az ellenállások (teherbírás) megállapítására és azt a tervezés során teljes körűen alkalmaztuk.
- Az építmény tervezésekor alkalmazott műszaki megoldások a 1997. évi LXXVIII. számú építési törvény 31. § (2) bekezdés c)-h) pontjában meghatározott követelményeknek megfelelnek (mechanikai ellenállás és stabilitás, tűzbiztonság, higiénia, egészség- és környezetvédelem, használati biztonság, zaj és rezgés elleni védelem, energiatakarékosság és hővédelem).
- Az építési, bontási tevékenységgel érintett építmény azbesztet nem tartalmaz.
- Az 104/2006. (IV.28.) Korm. számú, a településtervezési és az építészeti-műszaki tervezési, valamint az építésügyi műszaki szakértői jogosultság szabályairól szóló rendeletekben előírt tervezői jogosultsággal rendelkezünk.

A jelen tervdokumentáció részét képezik a Megrendelő részéről rendelkezésre bocsátott következő résztervek:

Változatlan formában:

- Rehabilitációs környezettervező szakértői szakvélemény (1. számú melléklet)
- Épületgépészeti műszaki leírás és terv (2. számú melléklet)
- Nyílászáró áttekintő (3. számú melléklet)
- Munkanemenkénti tételes költségvetés – Arany Óvoda (4. számú melléklet)

Épületgépészeti költségvetéssel kiegészített és az ehhez kapcsolódó építőipari munkákkal, valamint a nyílászáró áttekintővel **átdolgozott formában:**

- Munkanemenkénti tételes költségvetés – Bóbita Óvoda (5. számú melléklet)

A kivitelezés szakági tervek elkészítése után, azokban foglaltak szerint, felelős műszaki vezető folyamatos irányítása mellett kezdhető meg, illetve végezhető! A kivitelezési folyamatba az építető részéről műszaki ellenőr bevonása kötelező.

NYILATKOZÓ ~~TERVEZŐ~~:

Medvedovszky Béla
Harcásné Tancsa Krisztina
építészmérnök

műszaki ügyintéző, Gyömrő Város Polgármesteri Hivatal Műszaki Osztály

Kelt: Üllőgyömrő, 2018. március

|

TERVEZÉSI PROGRAM

Helyszín és feladat ismertetése

I. Helyszín: 2230 Gyömrő, Pázmány utca 52. szám alatti Bóbita Óvoda (hrsz: 1793, terület: 2955 m²)

Az intézmény egymástól jól elkülöníthető, két épületből áll. A földszintes, közel száz éves, és a félig alapincézett fszt + emelet kialakítású újabb szárny, amely 40 éve lát el óvodai funkciót. A két épületrész szervesen össze van kapcsolva, a belső átjárás folyosóval biztosított. Az elmúlt időszakban elsősorban épületen belüli a jogszabályban meghatározott helyiségek (fejlesztő-, nevelői-, és vezetői szobák, melegítő konyhák) felújítása történt meg, így a tervezett felújítás célja az épület energetikai hatékonyságát növelő fejlesztések megvalósítása az alábbiak szerint:

- meglévő fa nyílászárók cseréje:

Típus: HORIZONT-PENTA ablakok, ajtók, 7 kamrás, $U_f=1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$ – műanyag profilrendszer, horganyzott idomacél merevítéssel.

Vasalat: MACO osztrák alap biztonsági vasalat, hibásműködtetést-gátlóval, résszellőző funkcióval.

Üvegezés: Háromrétegű, 40 mm-es alu távtartóval, $U_g=0,6 \text{ W/m}^2\text{K}$)

- homlokzat hőszigetelése (EPS hőszigetelő lemez 15 cm vtg - vagy vele egyenértékű anyagból)
- lábazat hőszigetelése (XPS extrudált polisztirolhab lemez, 10 cm vtg - vagy vele egyenértékű anyagból)
- padlás-, tetőszigetelése (Magastető hő- és hangszigetelése, szaruzat között 10 cm vtg, és szaruzat alatt 10 cm vtg szigetelés közetgyapot hőszigetelő lemezzel - vagy vele egyenértékű anyagból)
- pincefödémek hőszigetelése (pincefödém alsó oldalának hő- és hangszigetelése, 15 cm vtg közetgyapot hőszigetelő lemezzel - vagy vele egyenértékű anyagból)
- ablakkáva beforduló hőszigetelése (EPS hőszigetelő lemez 2 cm vtg - vagy vele egyenértékű anyagból)

meglévő ereszdeszkázat bontása - új ereszdeszkázat építése (a hőszigetelő táblák elhelyezése után a szükséges méretben)

- külső Lindab párkány építése 35-45 cm kiterített szélességben
- belső műanyag könyöklő építése 20 cm kiterített szélességben
- függőleges esővíz elvezető csatorna bontása, visszaépítése, javítása, szükséges mennyiségben való pótlása
- csüngő ereszcsonna passzítása, javítás, szükséges mennyiségben való pótlása
- meglévő erkélykorlát a homlokzati hőszigetelés kivitelezéséhez szükséges mértékben való bontása, visszaépítése
- meglévő előtető a homlokzati hőszigetelés kivitelezéséhez szükséges mértékben való bontása, visszaépítése
- meglévő homlokzati felépítmények bontása, hőszigetelés síkjába való visszaépítése

- homlokzati hőszigetelés alatti meglévő vakolat sérüléseinek javítása, felület max 30%-ban
- ablakbontás és beépítés után kőműves javítások, festés (csak a sérült, helyreállított részek)
- meglévő gázkazán cseréje kondenzációs gázkazánra. Az épületben a meglévő kazánok kiváltására új, kondenzációs falikazánok kerülnek betervezésre. A meglévő kéményeket ki kell cserélni az új kazánokhoz illeszkedő füstgáz elvezető berendezésre, amely zárt égésterű és kondenzációs üzemű. Az új kémény alul tisztító-vizsgáló idommal rendelkezik, felül a kitorkolás biztonságosan megközelíthető kell, hogy legyen.
- Az épület HMV ellátását a meglévő gázbojler helyett a kazánokhoz illesztett indirekt fűtésű HMV tárolóval biztosítjuk.
- meglévő radiátorok cseréje (lemezradiátorok termofejekkel). A hőellátó rendszer radiátoros fűtési köröket lát el. A helyiségekben acéllemez lapradiátorokra cseréljük a meglévő régi radiátorokat.
- A rendszer szabályozását a kazánszabályozók végzik.
- gázszerelés tervezéssel, engedélyeztetéssel, hatósági átadás-átvétellel (gázkazán csere, kémény csere, falon kívüli gázvezetékek hőszigetelés síkja fölé való kihozatala, átépítése). Az épületgépészeti szakvélemény alapján a fűtési csőhálózat bontása és az új fűtési rendszer elkészítése gépészeti tervek alapján.
- Az épületgépészeti szakvélemény alapján a jelenlegnem szabályos rendszer javítása és a gázüzemű berendezések miatt konyhai páraelszívók, elszívó-szerkezetek beépítése.
- megújuló energia termelése napelemes rendszer kiépítésével (15 kWp polikristályos, hálózatcsatolt napelemes rendszer)
- Vízellátás: Az ingatlan hidegvíz ellátását az átalakítás nem érinti. A melegvízellátási rendszer az épületgépészeti terv alapján érintett szakaszokon, azaz részben étépül.
- Csatornázás: Az épület szennyvízelvezetését az átalakítás nem érinti. - A meglévő gázmérő megmaradhat, a gázfogyasztás nem nő.
- Rehabilitációs környezettervező szakértői szakvélemény alapján akadálymentesítési feladatok (kialakításra kerül egy akadálymentes parkoló, megvalósul az épület akadálymentes megközelítése, az épület legalább egy bejárata is akadálymentesítésre kerül, továbbá egy akadálymentes WC helyiség is kialakításra kerül. Az akadálymentesítés komplex módon, azaz fizikai és info-kommunikációs módon fog megtörténni valamennyi fogyatékosági csoportra kiterjedően.)

Kapcsolódó mellékletek:

- Rehabilitációs környezettervező szakértői szakvélemény (1. számú melléklet)
- Épületgépészeti műszaki leírás és terv (2. számú melléklet)
- Nyílászáró áttekintő (3. számú melléklet)
- Munkanemenkénti tételes költségvetés - Bóbita (5. számú melléklet)

II. Helyszín: 2230 Gyömrő, Arany János utca 28. szám alatti Arany Óvoda (hrsz: 3570/1, terület: 2624m²)

A létesítmény melegítőkonyhájának jelen állapotában nem felel meg az élelmiszerhatósági előírásoknak, követelményeknek. A nagy gyermeklétszám, a folyamatos használat miatt a berendezések erősen elhasználódtak, valamint a mosogatás módja sem megfelelő. A tervezett felújítás nem építési engedély köteles, mert csak belső, teherhordó falazatot nem érintő építészeti átalakítás történik az alábbiak szerint.

- Melegítőkonyhában kőműves munkák végzése: meglévő válaszfalak bontása, új válaszfal építése.
- Külső hulladékártoló huzalhálós lezárása, ajtóval, előtetővel, 12*2,5*2,4 méretben, mosható padozattal.
- Melegítő konyhában burkolási munkák végzése (meglévő padlólap- és csempeburkolat visszabontása. Az új helyiségkialakítás után az előírásoknak megfelelő padló-, és csempeburkolat kialakítása).
- Melegítő konyhában asztalosmunkák végzése (meglévő külső-, és belső fa nyílászáró szerkezetek bontása, átépítése, új fa nyílászárók beépítése, csoportszobába tárolószekrény beépítése fogóeszköz részére).
- Melegítő konyhában felületképzés (meglévő mennyezeten festési munkák - festék lekaparása, portalanítás, alapozás, glettelés, 3x-i diszperzit festés fehér színben. Tisztasági festés a szükséges helyeken, mennyiségben)
- Víz-, és csatorna szerelési munkák végzése. A felújítás során új konyhatechnológiai berendezések kerülnek beüzemelésre, emiatt a gépészeti alaphálózatot is korszerűsíteni kell.
- Zsírfogó beépítése.
- Melegítő konyha légtechnikai berendezés kiépítése.
- Villanszerelési munkálatok (A felújítás során új konyhatechnológiai berendezések kerülnek beüzemelésre, emiatt a villamos hálózatot is korszerűsíteni kell.)

Kapcsolódó mellékletek:

- Munkanemenkénti tételes költségvetés – Arany (4. számú melléklet)

ÉPÍTÉSZÉPÍTÉSZETI MŰLEÍRÁS

A megvalósítási helyszíneke a tervezési programban ismertetett és a Munkanemenkénti tételes költségvetésben mennyiségileg is részletezett felújítási munkálatoknál az építés idején fokozott gondossággal be kell tartani a 32/1994. (XI. 10.) IKM sz. rendelet mellékletében (Építőipari Kivitelezési Biztonsági Szabályzat) foglaltakat, különös tekintettel a 3. fejezet (munkavállaló alkalmassága), 4. fejezet (A munkahelyek és közlekedési utak kialakítása), 5. fejezet (Leesés elleni védelem), 6. fejezet (Szállítás és raktározás), 7. fejezet (egyéni védőfelszerelés), 8. fejezet (Földmunkák), 9. fejezet (Kőműves munkák), 10. fejezet (Zsaluzatok és alátámasztó állványok), 11. fejezet (Zsaluzatok bontása), 12. fejezet (Előregyártott elemek készítése, összeszerelése), 13. fejezet (Munkavégzés tetőszerkezeten), 14. fejezet (Építőipari állványok), 15. fejezet (Faszerkezetek építésszerelési munkái), 16. fejezet (Munkavégzés gépi eszközökkel), 17. fejezet (Szak- és szerelőipari munkák) és a 20. fejezet (Beton és vasbeton munkák) előírásaira.

ÉPÍTÉSI HULLADÉK TERVLAP az építési tevékenység során keletkező hulladékhoz

Az építető adatai:		A vállalkozók adatai:		Dátum:	
Neve: Gyömrő Város Önkormányzata		Neve, címe:		KÜJ, KTJ száma:	
Címe: 2230 Gyömrő Fő tér 1.		Neve, címe:		KÜJ, KTJ száma:	
Az építéshely adatai:					
Címe: 2230 Gyömrő					
Helyrajzi száma: 1793 és 3570/1					
A végzett tevékenység: épület építése, átalakítása, bővítése, <u>felújítása</u> , helyreállítása, <u>korszerűsítése</u> , továbbépítése. (A kívánt rész aláhúzendő!)					
Építési hulladék			Kezelési mód		
Sor- szám	A hulladék anyagi minősége szerinti csoportosítás	EWC kódszám	Tömeg (t)	Megnevezése	Helyszíne
1.	Kitermelt talaj	17 05 04		3	
2.	Betontörmelék	17 01 01		1	
3.	Aszfalttörmelék	17 03 02			
4.	Fahulladék	17 02 01		1	
5.	Fémhulladék	17 04 02	3	1	
6.	Műanyag hulladék	17 02 03			
7.	Vegyes építési és bontási hulladék	17 09 04	3	1	
8.	Ásványi eredetű építőanyag-hulladék	17 01 02	0,5	1	
		17 01 03			
Összesen:			6,5		

MUNKAVÉDELMI-, BIZTONSÁGTECHNIKAI- ÉS EGÉSZSÉGVÉDELMI MŰSZAKI LEÍRÁS

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkahely kialakítást, annak folyamatos biztosítását, a kivitelezési munkavégzés feltételeit teljesíteni kell a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. Törvény-, a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet-, valamint az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló 4/2002.(II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet-, továbbá a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló 10/2016.(IV. 5.) NGM rendelet vonatkozó előírásai alapján.

Építési munka alatt azok munkák értendők, amelyek az építménnyel kapcsolatosak, függetlenül attól, hogy az állapot ideiglenesnek-, vagy véglegesnek tekinthető, beleértve a szükséges előkészítő és befejező munkákat is. Az előírásokat alkalmazni kell valamennyi építési, építésszerelési munkánál és a földmunkáknál, ideértve a munkaárkok, bevágások, töltések, rézsűk készítését is.

A segédszerkezeteket, állványokat, feljárókat, munkaeszközöket és más berendezéseket úgy kell méretezni, felállítani, megtámasztani, aládúcolni, lehorgonyozni, kialakítani, hogy a fellépő terhelés elviselése illetve átadására alkalmas legyen.

Építési munkagödrök, árkok falait – a talajállékonyságot figyelembe véve – úgy kell kitámasztani, rézsűzni, vagy más megoldással biztosítani, hogy az építés valamennyi szakaszában biztosan megőrizze állékonyságát.

Segédszerkezetek, állványok, továbbá munkagödrök és árkok állékonyságát és teherbíró képességét rendszeresen ellenőrizni kell.

Ha az építési munkát több kivitelező végzi, az építtető köteles értesítést küldeni az országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Felügyelőség területileg illetékes felügyelőségéhez a munkálatok megkezdése előtt, abban az esetben, ha az építkezési munka terjedelme az előzetes ütemezés szerint meghaladja a 30 munkanapot és az egyidejűleg foglalkoztatottak száma meghaladja a 20 főt, vagy az építési munka terjedelme meghaladja az 500 fő/nap mértéket.

Az építés során a munkahelyen csak olyan személy tartózkodhat-, illetve végezhet munkát, akik alkohol, vagy a munkavégzési képességére hátrányosan ható szer befolyása alatt nem áll.

Valamennyi építési-kivitelezési munkát úgy kell megtervezni, hogy a munkavállalóra, illetve a környezetben tartózkodókra a veszélyforrások hatásukat ne tudják kifejteni.

Általános követelmények:

Menekülési utak

A menekülési utakat szabadon kell hagyni, azoknak a lehető legrövidebb úton a szabadba vagy más biztonságos területre kell vezetniük.

Veszély esetére a munkát végzőknek lehetőséget kell biztosítani valamennyi munkahely lehető leggyorsabb és legbiztonságosabb elhagyására.

Munkavégzés veszélyes körülmények között

Fizikai (zaj, egészségtest és kéz-, karreztgés, megvilágítás, ionizáló és nem ionizáló sugárzás, elektromágneses tér, magas légköri nyomás) és kémiai) gázok, gőzök, porok, aeroszolok okozta légszennyezés) kóroki tényezők előfordulásával járó munkavégzés során biztosítani kell az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkafeltételeket.

A munkavállaló nem végezhet egyedül munkát olyan munkaterületen, ahol a levegő összetételéből adódóan bármilyen veszély fennállhat. Az ilyen körülmények közötti munkavégzésnél a munkavállalót kívülről figyelemmel kell kísérni, és meg kell tenni minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy amennyiben szükséges, azonnali hatékony segítséget kaphasson.

Hőmérséklet

A munkavégzés teljes időtartama alatt az alkalmazott munkamódszereket, a munka jellegét és az ott dolgozó munkavállalók megterhelését figyelembe véve az emberi szervezet számára megfelelő hőmérsékletet kell biztosítani.

A klímakörnyezet kedvezőtlen hatásainak megelőzése céljából munkaszervezési intézkedéseket kell tenni. Óráként legalább 5, de legfeljebb 10 perces pihenőidőt kell közbeiktatni, ha a munkahelyen a munkahelyi klíma a 24 °C (K) EH értéket meghaladja, valamint a hidegnek minősülő munkahelyeken.

A munkahely hidegnek minősül, ha a hőmérséklet a munkaidő 50%-ánál hosszabb időtartamban, szabadtéri munkahelyen a +4 °C-ot, illetve zárttéri munkahelyen a +10 °C-ot nem éri el.

A hidegnek minősülő munkahelyen a munkavállaló részére +50 °C hőmérsékletű teát kell kiszolgáltatni.

A védőital és a tea elfogyasztásához legalább a munkavállalók létszámát elérő mennyiségben, személyenként és egyéni használatra kiadott ivópoharakról kell gondoskodni. A védőital, valamint a tea készítése, tárolása, kiszolgáltatása a közegészségügyi követelmények megtartásával történhet.

Az építkezésen lévő melegedőben kell biztosítani helyet a dolgozóknak a megfelelő étkezéshez

Ajtók és kapuk

A járműforgalom számára szolgáló kapu közvetlen közelében megfelelő ajtót kell kialakítani a gyalog közlekedők részére, kivéve, ha a járműforgalmat szolgáló kapukon biztonságos az áthaladás. Ezeket az ajtókat feltűnő jelzéssel kell ellátni, állandóan szabadon kell hagyni és biztosítani kell, hogy azok ne legyenek eltorlaszolhatóak.

Közlekedő utak – veszélyes területek

A munkahelyekhez vezető utak, a járműforgalom számára megnyitott közlekedési utakat, úgy kell kialakítani, hogy azok megfelelő teherbírásúak, a rajtuk lebonyolódó közlekedési és szállítási feladatok szempontjából elegendő szélességűek, lyukaktól, gödröktől mentesek legyenek és feleljenek meg a külön jogszabályokban meghatározott egyéb követelményeknek.

A munkavégzés helyszínének megközelítését úgy kell megoldani – amennyiben ez csak szintkülönbség áthidalásával biztosítható - , hogy az a biztonságos közlekedés követelményeit kielégítse.

A munkahelyeknek és a közlekedési utaknak a szeméttől, törmeléktől és építési anyagmaradéktól mentesnek kell lenniük.

A munkahelyeket és a közlekedési utakat úgy kell kialakítani, hogy azok a lehulló tárgyaktól védettek legyenek.

Anyagot a munkahelyen csak olyan mennyiségben szabad tárolni, hogy az a munkát és a biztonságos közlekedést ne zavarja, a segédszerkezet állóképességét ne veszélyeztesse.

A közlekedő utakat – beleértve a lépcsőket, rögzített létrákat és a rakodókat – úgy kell méretezni, elhelyezni, illetve kialakítani, hogy azok a rendeltetésüknek megfelelően könnyen, biztonságosan használhatóak legyenek, és a környezetükben foglalkoztatottak veszélyeztetése nélkül megfelelő hozzájutást biztosítsanak.

A gyalogos-, illetve az teherforgalom céljára használt utakat – beleértve azokat is, amelyek fel- és lerakodásra szolgálnak – az igénybe vevők számának és a tevékenység típusának megfelelően kell méretezni.

Ha a közlekedő utakon szállítóeszközt használnak, a gyalog közlekedők részére megfelelő biztonsági távolságot kell kialakítani, vagy védőszerkezetet kell felszerelni.

Az utakat egyértelműen ki kell jelölni, azok állapotát rendszeresen kell ellenőrizni, illetve azokat megfelelően karban kell tartani.

Ha az építési munkahely egyes területeire a belépés korlátozott, azokat el kell keríteni a belépési engedéllyel nem rendelkezők belépésének megakadályozására.

Elsősegély

A vállalkozónak biztosítani kell az elsősegély nyújtási lehetőséget, és azt, hogy a munkavállalók közül külön előírások szerint, kiképzett és vizsgázott, elsősegélynyújtásra kijelölt személy mindig rendelkezésre álljon.

Az elsősegélynyújtó helyiségeket el kell látni megfelelő elsősegélynyújtó felszerelésekkel és berendezésekkel.

Intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy a balesetet szenvedett vagy hirtelen rosszul lett munkavállalókat orvosi kezelésre bármikor el lehessen szállítani.

Tisztálkodó- és mellékhelyiségek

Öltözők és öltözőszekrény

A munkavállalók részére megfelelő öltözőt kell biztosítani, ha a munkavégzéshez külön munkaruhát vagy védőruhát kell viselniük és – egészségügyi okok miatt vagy a munkavállalók korára, nemére tekintettel – nem várható el tőlük, hogy máshol öltözzenek át.

Az öltözőknek könnyen megközelíthetőnek és megfelelő méretűnek kell lenniük, azokat ülőhelyekkel kell ellátni.

Valamennyi építési munkahelyen, illetve annak közvetlen közelében legalább egy belülről zárható illemhelyet kell biztosítani.

Ha a munkáltató az építési munkahelyen 15 fő feletti létszámot folyamatosan foglalkoztat, elegendő számban illemhelyet, vizeldét és kézmosási lehetőséget kell biztosítani. Abban a helyiségben, ahol ezeket elhelyezték szellőzést, világítást, rendszeres takarítást, illetve az október 15. és április 15. közötti időszakban fűtést kell biztosítani.

Pihenők, illetve tartózkodók

Ahol a munkavállalók biztonsága vagy egészsége – különösen az elvégzett tevékenység típusa, a munkavállalók száma, valamint a hely távoli jellege – azt megkívánja, gondoskodni kell a munkavállalók számára könnyen elérhető pihenőhelyiségekről, illetve tartózkodókról.

A pihenőknek, illetve tartózkodóknak megfelelő nagyságúaknak kell lenniük. Amennyiben ilyen nem áll rendelkezésre, gondoskodni kell olyan helyiségről (létesítményről), amelyben a munkavállalók a munkaszünetekben tartózkodhatnak.

Minden év október 15-e és április 15-e között biztosítani kell: a pihenőben, illetve tartózkodóban a +21 °C hőmérsékletet. A fűtést úgy kell kialakítani, hogy az ott tartózkodó munkavállalók mérgezés, fulladás, tűz és robbanás veszélye ellen védve legyenek.

Egyéb rendelkezések

Az építési/bontási hely környezetét és határát ki kell jelölni és jelzőtáblákkal kell ellátni, azért, hogy az világosan látható és azonosítható legyen.

A munkahelyen dolgozókat el kell látni elegendő mennyiségű ivóvízzel, ennek hiányában más, alkalmas, alkoholmentes itallal. Az ivóvízvételi helyeket a munkavégzési helyek közelében kell kialakítani.

A munkáltató köteles gondoskodni ivóvízcsap, illetve ivókút felszereléséről, valamint az ivóvizet szolgáltató berendezés tisztán tartásáról és megfelelő karbantartásáról. Ha a munkahelyen ipari vízszolgáltatás is van, a csapokat „ivóvíz”, illetve „nem ivóvíz” felirattal és a külön jogszabály szerinti jelöléssel kell ellátni.

Vízvezetékes ivóvíz hiányában az ivóvízről egyéb módon kell gondoskodni. Az ivóvíztartály kifolyóját olyan módon kell elhelyezni, hogy a tartályból közvetlenül ne lehessen inni. A munkáltató köteles gondoskodni az ivóvíztartályok rendszeres fertőtlenítéséről, valamint arról, hogy azok feltöltése csak ivóvíz minőségű vízzel történhessen.

Stabilitás és szilárdság

A magasban kialakított, mozgó vagy rögzített munkahelyek szilárdak és stabilak legyenek, figyelembe véve:

- az azokon dolgozók számát;
- maximális teherbírásukat és a teher elosztását;
- azokat a külső hatásokat, amelyeknek ki lehetnek téve.

Amennyiben ezeknek a munkaállásoknak az alátámasztása vagy más eleme nem megfelelően stabil, ezek stabilitását megfelelő és biztonságos rögzítési módokkal biztosítani kell, elkerülve minden esetben a váratlan vagy akaratlan elmozdulást. Ez a szabály egyaránt vonatkozik a munkaállás egészére vagy annak egyes részeire.

Stabilitás és szilárdság ellenőrzése.

A stabilitást és a szilárdságot megfelelően ellenőrizni kell különös tekintettel azokra az esetekre, amikor az állás magasságát vagy mélységét megváltoztatják.

Az állványokat üzembe kell helyezni felállításuk után.

Energia elosztó szerelvények

A helyszíni energia elosztó szerelvényeket, különösen azokat, amelyek külső hatásoknak vannak kitéve, rendszeresen kell ellenőrizni és karbantartani.

A villamos légvezetéseket úgy kell vezetni, hogy azok az építési munkahelyeket elkerüljék.

Ha ez nem lehetséges, akkor azokat feszültség mentesíteni kell. Ha a feszültségmentesítés nem megoldható, a személyek és járművek távoltartására elkorlátozást vagy figyelmeztető jelzéseket kell alkalmazni. Ott, ahol a vezetékek alatt járműveknek kell elhaladni, a szükséges figyelmeztető jelzések mellett, függesztett védőszerkezetek elhelyezéséről is gondoskodni kell.

A szekrényeket telepítés után érintésvédelmi szempontból kell megvizsgálni.

A beépítendő villamos gyártmányok, készülékek megfelelő védettségi fokozattal és minősítéssel rendelkeznek, kielégítve az érintésvédelmi és létesítési szabványok előírásait.

Az erőáramú berendezések közlekedési útvonalait, tereit, kezelő helyeit mindig szabadon kell hagyni, hogy az előírt kezelési és karbantartási munkákat, valamint az üzemzavar elhárítást

akadálytalanul el lehessen végezni. A berendezések nem rendeltetésszerű használata, nem előírás szerinti kezelése, vagy a berendezés műszaki kivitelének nem megfelelő üzemi viszonyok közötti üzemben tartása tilos!

A villamos hálózaton szerelési munkát, karbantartást, javítást csak szakképzett villanszerelő végezhet.

Új, átalakított vagy bővített villamos berendezés első próbakapcsolása előtt el kell végezni mindazokat a biztonságtechnikai ellenőrzéseket, amelyeket a vonatkozó létesítési és érintésvédelmi szabványok, szabályzatok előírnak (szabványossági, érintésvédelmi és villámvédelmi felülvizsgálatok).

A feszültség alatti és feszültség közeli munkavégzés során, valamint a villamos berendezésekben végzett bármely üzemi munka (kezelése, felügyelete, ellenőrzése, karbantartása, szerelése, javítása, bővítése, tisztogatása, ill. ezekkel összefüggésben álló teendők) végzése esetén az „Erősáramú üzemi szabályzat” MSZ 1585 előírásai szigorúan betartandók mind a személyi, mind a munkavégzés tekintetében.

A kivitelezés, az üzemelés során a vonatkozó magyar szabványokat és munkavédelmi előírásokat szigorúan be kell tartani.

Magasból leesés

A magasból leesést alkalmas berendezéssel, így különösen megfelelő védelemmel kialakított állványszerkezet alkalmazásával kell megakadályozni. Az állványoknak szilárdnak, elegendően magasnak kell lenniük, és legalább egy lábdeszkával, egy középdeszkával és egy korláttal vagy azzal egyenértékű megoldással kell rendelkezniük.

Magasban munkát csak megfelelő és alkalmas berendezéssel, illetve kollektív műszaki védelem biztosításával (pl. emelő-plató, védőháló, védőrács, mobil szerelőállvány) szabad végezni.

Amennyiben a munka természete miatt ilyen berendezések alkalmazása nem lehetséges, megfelelő hozzáférési megoldásról kell gondoskodni, és a munkát végző részére a magasból való lezuhanás megelőzésére kialakított egyéni védőeszközt kell biztosítani.

A munkavállalók lezuhanása és a felhasznált anyagok leesése ellen elsődlegesen biztonságot nyújtó berendezésekkel kell a védelmet kialakítani. Amennyiben erre nincs mód, akkor egyéni védőeszközt kell alkalmazni.

A leesés elleni védelem méretezett és megfelelően rögzített lefedéssel, vagy 1 méter magas, háromsoros, 0,3 m-nél nem nagyobb osztásközű, lábdeszkával, középdeszkával, valamint korláttal, illetve ezekkel egyenértékű védelmet nyújtó megoldással biztosítható.

Védőháló, illetve védőrács alkalmazása esetén annak lyukmérete a 10 cm x 10 cm-t nem haladhatja meg.

Állványok és létrák

Az állványokat úgy kell tervezni, összeállítani és karbantartani, hogy azok ne dőljenek össze, vagy ne mozduljanak el.

A munkaállványokat, a pallókat és az állványlétrákat úgy kell összeállítani, hogy azok megakadályozzák a munkavállalók és a munkavégzés hatókörében tartózkodók lezuhanását, illetve, hogy a leeső tárgyakkal szemben védelmet nyújtsanak.

Az állványt arra felhatalmazott személynek át kell vizsgálni: használatba helyezés előtt; rendszeres, meghatározott időközökben; módosítás, vagy használaton kívül helyezés, kedvezőtlen, viharos időjárást követően, földrengés okozta rázkódás esetén, vagy minden olyan esetben, amely a szilárdságát vagy a stabilitását befolyásolhatta.

Csak szilárd és megfelelően karbantartott, tiszta állapotú létra használható. A létrákat céljuknak megfelelően, rendeltetésszerűen kell alkalmazni.

A létrákat úgy kell felállítani, hogy használatuk alatt azok biztonságosan álló helyzetben maradjanak. A mozgatható létrák lábait stabil, erős, méretüknek megfelelő szilárd alapra kell helyezni, úgy, hogy annak fokaik horizontális állásban maradjanak.

A függő létrákat biztonságosan és – kivéve a kötélletrákat – úgy kell felerősíteni, hogy azok ne csúszhassanak el, illetve ne tudjanak kilengeni.

A mozgatható létrák lábainak szétcsúszás elleni biztosítását a használat teljes időtartama alatt a lábak alsó részeinek rögzítésével, vagy szétcsúszást megakadályozó berendezéssel, illetve más azonos értékű megoldással kell biztosítani.

A több részből, illetve egymásba tolható elemekből álló létrát vagy a tolólétrát csak olyan módon szabad használni, hogy a létraelemek egymáshoz képest elmozdulás mentesen álljanak. A kerekcsúszós létrákat használatuk előtt elmozdulás ellen kell biztosítani.

A létrát úgy kell használni, hogy a munkavállaló azon mindig biztonságosan tudjon állni és megfelelően kapaszkodni. Ha a létrára valamilyen terhet kézben kell felvinni, ez nem befolyásolhatja hátrányosan a kapaszkodás lehetőségét.

A mobil állványt az akaratlan elmozdulásokkal szemben biztosítani kell.

Az építési állványok tervezését, kivitelezését, felülvizsgálatát, munkavédelmi üzembe helyezését e rendelet előírásai, valamint a vonatkozó jogszabályokban előírtak szerint kell elvégezni, figyelemmel a kapcsolódó, mértékadó nemzeti szabványokban foglaltakra is.

Anyagkitermelő és anyagkezelő járművek és gépi berendezéseik

Valamennyi anyagkitermelő és anyagmozgató járművet és gépi berendezést jó üzemállapotban kell tartani és megfelelően kell használni.

Az anyagkitermelő és anyagkezelő járművek vezetőinek és gépi berendezések kezelőinek az érvényes jogszabályok szerinti képzettséggel kell rendelkezniük.

A földmunkagép elhagyása előtt a gép kezelőjének valamennyi kezelőelemet semleges állásba kell állítania, és a gépet be kell fékeznie.

A gép elhagyásakor a meghajtó motort le kell állítani, és biztosítani kell, hogy illetéktelen személy azt ne tudja működésbe hozni.

A mozgó gépkatrészek védőelemeit eltávolítani csak a működés teljes leállítása után, az akaratlan indítást meggátoló biztosítás alkalmazása után lehet.

Bármilyen jellegű beavatkozás után valamennyi védőberendezést a gyári előírásoknak megfelelően ismét vissza kell helyezni és rögzíteni.

A munkavállalók alkalmassága

Építés-kivitelezési munkahelyen csak azokat a személyeket szabad foglalkoztatni, akik az egyéb jogszabályokban meghatározottak szerint alkalmasak a munka végzésére.

Egyedül munkát csak olyan személy végezhet, akit erre felkészítettek, és alkalmasságáról a munkáltató meggyőződött.

Járművet, munkagépet vagy egyéb segédeszközt csak az a személy vezethet, illetve kezelhet, aki megfelel a külön jogszabályban előírt feltételeknek.

A balesetvédelmi előírások érvényesek az építkezésen dolgozó összes vállalkozóra.

A balesetvédelmi előírások betartása minden itt munkát végző számára kötelezőek.

AKADÁLYMENTESÍTÉS

Id. a mellékletben csatolt „Rehabilitációs környezettervező szakértői szakvéleményt”

/Bisothka Noémi, 2016. augusztus/

ÉPÜLETGÉPÉSZET

Id. a mellékletben csatolt „Épületgépészeti műszaki leírás és terv”-et

/Szarvas Tamás, 2018. március/